

Izhaja vsak **torek in petek** v tednu ob 11. uri predpoludne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.

Stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana do konca decembra 1 gl. 20 kr.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Namskih ulicah po 5 kr.

GORICA

(Večerno izdanje)

Uredništvo in upravitelstvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Veturini, h. št. 9.
Dopise, oglase in naročnino sprejema „Narodna tiskarna“.
Oglasi se računajo po **petit-vrtah** in sicer ako se tiskajo 1-krat po 7 kr., ako se tiskajo 2-krat po 6 kr., ako se tiskajo 3-krat po 5 kr. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič

Tiska „Narodna tiskarna“ A. M. Obizzi (odgov. J. Marušič)

Zauprica.

Na predlog gosp. župana Andreja Gregoriča je sklenilo starašinstvo občine Vogersko v javnej seji dne 8. novembra 1899. sledečo izjavo: Starašinstvo občine Vogersko

1. Obsoja vse spletke, ruvanje ter sploh vse politično postopanje deželnega poslanca in odbornika dr. Tume ter njegovega glasila „Soča“ v Gorici najostreje (kot silno kvarno in škodljivo) ker je to v propast goriskim Slovincem.

2. Izreka visokorodnemu gospodu grofu Alfredu Coronini-Cronberg, dr. Ant. Gregoriču in tovarišem, deželnim poslancem v vsakem obziru neomejeno zaupanje in spoštovanje.

3. Posebej izreka najudanejšo zahvalo visokorodnemu grofu Alfredu Coronini-Cronberg in dr. Antonu Gregoriču za dosedanje nesebično delovanje v prid goriskih Slovincem. Ž njima stojimo, ž njima pademo.

4. Goji trdno zaupanje in nadejo, da nas gospod grof Alfred Coronini ne zapusti, nego da ostane še vedno naš državni in deželni poslanec; v tej nadeji mu kličemo: **Bog živi še mnogo let do brotnika goriskih Slovincem!**

Starašinstvo je enoglasno sprejelo ta predlog v vsej vsebini in v ta namen se podpišejo pod to izjavo kakor tudi pod sejni zapisnik.

Na Vogerskem, 8. nov. 1899.

Župan: Ant. Gregorič.

Žizmond Janez (Loverkov) in Žizmond Janez (Jevc), podžupana: Karol Zorn, Jožef Gregorič, Jožef Beltram, Jožef Gregorič, Jožef Žizmond, Ivan Bele, Jožef Rubbia, Jožef Gregorič, Andrej Marvin, Peter Fornazarič, Andrej Marvin, Anton Narduš in B. Sedevčič, starašine.

„Nevredna komedija“.

S tem naslovom članek je poslal g. —||— v „Slov. Narod“, v katerem skuša dokazati, da odpoved grofa Coroninija je le maneuver. Gosp. dopisnik mora biti ali slab zagovornik, ali pa velja tudi za njega izrek

PODLISTEK.

„Konec sveta“

„Zvezde bodo padale z neba, majali se bodo nebesni podboji, in ljudje bodo omahovali od strahu radi strašnega šumeja morja...“ tako se čita v sv. pismu opisovan konec sveta. Te besede se popolnoma zlagajo s dejstvom, da izredno pomnoženi utrinki in zemeljski potresi, pri katerih čestokrat morje kaže neko čudno vznemirjenost, napolnjujejo ljudi z nepopisnim strahom; vzbudi se nakrat grozna zavest, da ta zemlja, po kateri, in to nebo pod katerim smo vajeni se tako brezskrbno in sigurno gibati, nista tako trdni kakor se je zdelo, in se utegneta podreti in zrušiti. Utrinki namreč delajo na priprosto oko utis, kakor da bi se ena od onih nebrojnih zvezd, katere so do zljaj kakor pribite na sijem nebu brlele, na mah ločila od svojega mesta in padla dol. Ako se torej utrinki v kaki noči tako silno pomnožijo, da jih je kakor toča, mora nastati utis na nekega človeka, kakor da bi se nebo po-

da se slabo stvar da teško dobro zagovarjati. Kakšen zagovornik je gosp. —||—, nam ni znano, njegov članek pa kaže, da slabo stvar še slabše zagovarja.

Ker se dopisnik celo samega sebe šteje med stebre nove „stranke“ in bomo v kratkem imeli srečo dobiti ga v Gorico, kjer ga bomo поближе spoznavali, zato posvetimo njegovemu dopisu nekoliko več odgovora, kakor ga zasluži.

Stranka dr. Gregoričeva je pokazala očitno barvo, trdi dopisnik in opira svojo trditve na okoliščino, ker je „Slovenec“ in „Slov. List“ omenjal znane zadeve o dopisih v „Sl. L.“ — Pozabil pa je —||—, da je dr. Tuma sam s svojim besedičenjem izval odgovor. Kaj pa pravi —||— na dejstvo, da je „Soča“ vsakokrat pograbila po vsaki besedi v „Pr. L.“, ki je bila proti nam? Ali ne velja tudi na to stran „odkrita ljubezen“? Ali ne ve dr. —||—, da sta iskala in morda še iščeta njegova varovanca zveze z istim „P. L.“ in z osebami, ki so mu zelo blizu?

Ti šmentana ljubezen! Ali hočete, da bomo zopet govorili o njej in sicer o odkriti ali o zakriti, kakor hočete?!

Srečna deteljica — dr. Tuma, A. Gabršček in dr. Triller — mora biti pač zadovoljna in se topili v rajskem veselju, kajti stranka dr. Gregoričeva „izigrala je zadnjo svojo karto“!

Vsak igravec in tudi kibic ve, da kadar izigra katera stranka poslednjo karto, takrat je igre konec.

Stranka dr. Gregoričeva je torej po besedah —||— končala igro in prepustila je vso igro omenjeni trojici. Zdaj je trojica sama absolutni igravec ob politični mizi goriski. Zadovoljni morate pač biti sami med seboj!

Igra je torej končana. Dobili ste pri tej igri vso politiko naše dežele v svoje roke. Dovolite nam, da se kaj pomenimo — ne kot soigralci, ampak kot poslušalci in kibici. Tako milostni pač bodete g. —||— kaj? Ker že od pamtiveka prebiva tukaj na Goriskem naš rod, ki se je bojeval proti različnim notranjim in zunanjim sovražnikom, bodete pač dovolili kot novi gospodar, ki se je včeraj preselil k nam, da opazuje Vašo igro z nami tudi kakšno zinemmo vmes! Škodovati vam pri igri in gospodstvu pač ne moremo, saj smo izigrali zadnjo karto!

Tam v spomladi se je oglašil g. —||— in mi smo mu že takrat izkazali posebno

diralo. Marsikateri bralec se gotovo še spominja take noči leta 1885. Za prihodnji teden zopet napovedujejo astronomi izredno množino utrinkov, in neke druge vrste preroki pa „konec sveta“. Ako bodo noči jasne, utegnemo vsekako imeti užitek redke, veličastne naravne prkazni. Marsikateremu bralcu bo morda ljubo, ako se mu bistvo te prikazni malo pojasni.

Navajeni smo misliti, da tam kjer ničesar ne vidimo, tudi res nič ni. A če vzamemo na pomoč sredstva, katera naš vid ojačijo in poostrijo, kakor drobno — ali pa daljnogled, vidimo še marsikaj tam, kjer poprej navidezno ni bilo nič. Če le posije sonce v sobo, vidimo n. pr. prah v zraku, katerega v senci nismo videli. Na nebu vidimo med zvezdnimi skupinami tudi praznote. Ako pa pogledamo tako praznoto le s srednje velikim daljnovidom, vidimo tam vse polno zvezd. Za te zvezde je bilo prosto oko preslabotno. A tudi ostrost največega daljnovida je omejena. To dokazuje fotografski aparat. Ta seer ni močnejši od daljnovida; a občutljiva fotografska plošča ima to posebno svojstvo, da se na nje vsaka stvar tim močnejše izrazi, čim delj časa jo svetlobnim žarkom dotičnega pred-

čast, da smo mu odgovorili in možak je molčal potem lep čas. Že takrat je bil spravljen v delo „proslulo gorisko narodno mesnico“ ter se je skazal ignoranta — nepoznalca naših razmer. Zopet se je pregrešil na ravno isti način. Kdo pa goniv mesnico dr. Tuma? Dokazali smo, da dr. H. Tuma se hoče na vsak način iznebiti grofa Coroninija, skaterim noče nikdar in nikoli složno delovati! Zato pa imenujemo trditve g. —||— ali nevedno, ali zlobno zavijanje resnice.

Tumi je na potu grof Coronini in zato ga je spravil v „narodno mesnico“ t. j. v „Sočo“, kjer mu brezdušno plačuje za vse, kar je za Slovence storil. Tako je plačilo sveta!

Gosp. dopisnik sam priznava zasluge grofa Coroninija, ko piše: „Vsa čast in hvala gospodu grofu na njegovih zaslugah za slovensko stvar“. Le tega mu ne more odpustiti, da se ni dal ujeti v mreže dr. T., ampak je ostal zvest tovarišu svojemu dr. Gregoriču.

O „rovtarskem tonu“, v katerem bi bil pisan poziv društva „Sloge“, mora —||— molčati, kajti o njem ima posebni tečaj v Tolmini nekdo. — Resnica, ki se ne da spodbiti je, da goriski Slovinci imamo le jednega in jedinega grofa, ki brez dobička žrtvuje mnogo za Slovence, med tem ko se naše narodni izkoriščevalci za vsakim plodom: ako jih ni dovolj za goriskim, prihajajo k nam še izza sosednjega plota.

Gosp. dopisnik je prišel na dan s trditvijo, da dr. Tuma kuha na Goriskem „svobodomiselno stranko“. S polertarjem pa mu pomagata mešati jo dr. Triller in oni Gabršček, ki se skriva za spovednice, da zakriva svoje pregreške. To je pač svobodomiselno! Gabršček pozna in zagovarja le eno vrsto svobode in ta je, da njemu hodi vse dovoljeno, drugim pa ničesar: vsi drugi naj bodo izročeni njemu na milost in nemilost. On ljubi tako svobodo kakor turški paše! Vprašamo le: Ali sta ostala dva stebra svobodomiselne stranke tudi njegovih mislij in pojmov o svobodi? Ali ne kažejo znana pisma Gabrščkova, katera je pisal v „imenu“ (?) odbora „Sloge“ raznim listom, v pravi luči tega „svobodomiselnega“ moža! Gosp. —||— vzemite v roke takratne „Narode“ in prečitajte še enkrat, kaj je pisal „Narod“ takrat.

meta izpostavimo. Ako torej pustimo aparat več ur nastavljen na kako praznoto na nebu, prikažejo se fotografirane tudi tako neznatne zvezde, da jih v nobenem še tako velikem daljnovidu ne bi nikoli videli. In homo li rekli, da tam kjer niti ta aparat ničesar več ne najde, gotovo ničesar ni? K temu ne bi imeli nobene pravice. Zdravi razum nam marvoč pravi, da ni nobenega razloga, da stavimo majhnosti nebnih teles kako mejo. Ta telesa morajo imeti vse močne različne velikosti. Od znanih in vidnih planetov in trabantov do velikosti buče, jabelka, oreha, lešnika; da celo oblaki od prahu se lahko nahajajo v podnebnem prostoru.

Svedea vsa ta telesa ne mirujejo, ampak se gibljejo, bodisi krožeča okoli katerega planeta ali solnea samega, kajti drugače bi že davno popadala na dotično privlačeno središče. Taka mala telesa so radi velike daljave nevidna. Ako pa pri svojem teku zabredejo v ozračje naše zemlje, segrejejo se kakor sveder ko vrta v les; razbelijo se, časih razleté, tako da njih koščeki, izgubivši vsled zrakove ovire svojo brzino, padejo kot meteorski kamni na zemljo. Ker se taki padeži v primeri k po-

Ako je svobodomiselnost dr. Tume in dr. Trillerja jednaka Gabrščkovi, kličemo vama: pojdita se s olits tako svobodo! Ravната se po nemškem izreku: Man predigt Wasser und trinkt Wein! Svobodo ljubita le zase, za druge pa imata pripravljeno suženjstvo!

Naravnost predrzna je trditve dopisnikova, da dr. Gregorič in grof Coronini se imata zahvaliti za poglobitveni delnjune bivše politične slave — onima možema, katera se hoče sedaj uničiti. Vse kaže, da g. —||— je še le od včeraj na Goriskem in da govori o naših razmerah in o razvoju naših razmer kakor o španjskih vaseh.

Kje je bil dr. Tuma takrat, ko sta bila dr. Gregorič in grof Coronini najbolj čislana voditelja goriskih Slovincem? Prosimo, vzemite v roko „Gorico“ št. 19, tam najdete ponatisnjem članek iz „Slov. Nar.“ l. 1894. in to vas prepriča, da ste pisali neresnico.

Gabršček pa je učil na Tolminskem abece takrat, ko je dr. Gregorič veljal za ljubljenega narodnega delavca in političnega voditelja na Goriskem.

Leta 1889. je pisal isti Gabršček dr. Gregoriču: „Prosil Vas bodem v vsakem obziru Vaše sopolmoči. Sploh pa v vsem in povsod. Skupaj delajva za boljše bodočnost milega nam naroda. Jaz se nimam nikogar bati“. Vi pa bodele gotovo varnejši v vsakem obziru“ (Lepa varnost se je pokazala zdaj, ko je izdajal celó uredniške tajnosti ter jih po svoje zavijal in prikrojeval!)

Ko niso mogli več prenašati njegovega burjastega značaja po Tolminskem, preselil se je v Gorico ter se obesil dr. Gregoriču za suknjo ter pričel svoj gšeft.

Dr. Gregorič ima zdaj plačilo za to. Jednako grof Coronini. Pač res, nehvaležnost je plačilo sveta!

Znamenita je izjava dopisnikova, da je dr. Tuma včasih imenoval grofa Coroninija svojim očetom; ravno tako je pisal Gabršček v „Soči“ t. avg. 1899., da je imel 9/10 leta dr. Gregoriča kakor za očeta, na katerem je visel z vsem srcem in z vso dušo.

Pač sama sta si izrekla obsodbo, da sta nehvaležna in malovredna sinova!

*) Kakor kaže, je še hujski nego Bismark, ki je trdil, da se Nemci ne boje nikogar izveniši — Boga!

gostim utrinkom le redko opazujejo, moramo slutiti, da ta telesa večinoma ozračje proderejo ter na drugi strani svojo pot v podnebni praznoti nadaljujejo. Pomota je torej, ako se nam dozdeva, da če vidimo utrinek, da je ena od dosedanjih mirnih zvezd naenkrat se v tek spustila. Da se taka telesa v zraku razžarijo, temu je vzrok velikanska brzina (30—60 km v 1 sekundi), s katero se gibljejo. Kedarkoli telo po zraku hitreje leti nego se širi zvok (333 m v eni sekundi) mora po fizikalnih zakonih nastati toplota.

Do sem so obrazloženi navadni vsakonočni utrinki. Dognano pa je, da se nahajajo v prostoru našega osolnčja celji roji takih majhnih, navadno nevidnih teles. Če naša zemlja v svojem teku krog solnea zaleti skozi tak roj, tedaj se prikažejo utrinki v jako pomnoženem številu. Dognano pa je dalje, da so po tiru nekterih repatic, katere liki planeti v določeni perijodi okoli solnea krožijo, raztresena taka kozmična telesa, in krožijo po istem tiru liki procesija okoli solnea. Ako se tak tir križa s tirom naše zemlje, potem mora ta pri svojem vsakoletnem obhodu redno ob istem letnem času zadeti ob tak roj meteorov; in to se res

Grofa Coroninija in dr. Gregorčiča sta imela za očeta le toliko časa, dokler jima niso zrastle perutnice, dokler se nista „sinova“ čutila dovolj krepka, da bi izpulila očetoma gospodarstvo iz rok ter ju vrgla na cesto. Pfu! takima „sinovoma“! V resnici zaslužita Gabrščekovo orožje — bič! Može ve, za koga ga je spletal.

Volilce grofa Coroninija ne bo težko pregovoriti, da mu zopet izreko ono zaupanje, katerega mu ad personam in kot poslancu še nikdar niso zanikali — piše gosp. dopisnik, a kljub temu želi, da bi volilci molčali in roti starešinstva, da naj bodo previdna in hladna do dna sreca. Uboga logika!

Res je, volilci znajo ceniti zasluge grofa Coroninija, ne tako pa dr. Tuma in „Soča“ — v novejšem času. Kar sta poprej povzdigovala v deveta nebesa, to uničujeta zdaj!

Po državnoborskem mandatu gospoda grofa pa dosedaj tudi še ni dr. Tuma stzal rok — pravi —ll—, a ni povedal, da zato ne, ker je bilo grozde prekislilo: med vrstami pa se bere, da bi se to zgodilo kdaj pozneje. Škoda, da se je dr. Tume zvičajnost in neodkritosrčnost spoznala pr ezgodaj, kaj ne gosp. —ll—?

Na vprašanje: „Zakaj bi torej ne delovala v deželnem zboru ramo ob rami?“ — je odgovoril dr. Tuma sam, rekoč „z grofom Coroninijem **nočem** nikdar ni nikoli složno delovati! Njega se znebimo tako ali tako“!!

Dr. Tuma ima celo pri svojem intimnem prijatelju tako malo vere, da mu niti lastnih trditve ne verjame. Čudno!

Sloge med našimi sedanji poslanci ni in je ne bo nikoli, pravi dr. Tuma; zato se je odpovedal grof Coronini kot poštenjak. Volilci naj se izrečejo. Tumovi volilci so bili poprej volilci grofovi, katerih je moral prositi, da so mesto njega volili dr. Tumo, za katerega niso marali.

Ali ni torej naravno, da se je obrnil odbor „Sloge“ na vsa starešinstva s pozivom, da se izjavijo: ali za grofa Coroninija, ali za dr. Tumo? Za oba ni mogoče, ker dr. Tuma se je izjavljal: Z grofom nikdar in nikoli! Grofa se iznebimo tako ali tako!!

Ako se starešinstva izjavijo proti grofu — pa smo se ga iznebili. Ako bi bilo to prav nam Slovincem, bode prav tudi gospodu grofu.

Visokorodni gospod grof Alfred Coronini-Cronberg nima od Slovincem ničesar zgubiti, ničesar dobiti.

Slovenskemu narodu, slovenskim občinskim starešinstvom pa polagamo na srce, naj premišljujejo, koliko zgubi naš narod, ako zgubi gospoda grofa. Kakor si bode postlali, tako boste ležali, pravi pregovor in njega resnico bomo skusili tudi teptani goriški Slovenci.

Le še eno besedo pro domo. Dop. ll— se zaletava ob pisavo „Gorice“ trdeč, da bo na večno sramoto goriških Slovincem. Ne rečemo družega, nego da naj g. —ll— pomete pred svojim pragom, kjer je na kupe smeti in naj izdere bruno v lastnem očesu, potem naj se šele spodtika ob pezdri v očesu svojega bližnjega!

Z mirno vestjo pa trdim, da bo na večno sramoto goriškim Slovincem postopanje proti grofu Coroniniju, ako ne popravijo to, kar je zagrešila proti njemu „Soča“ in njena patrona dr. Tuma in Gabršček!

opaža; vsako leto namreč se prikaže od 9. do 14. avgusta in od 12. do 14. novembra več utrinkov nega po navadi. Ker pa se je po nekaterokrat, in to vedno po enakem številu let, pripetilo, da je bilo število teh utrinkov brez primerno veliko, slutiti se, da se nahajajo v oni krožeči kiti meteorov posamični veliki roji; in tak velik roj se pričakuje letos 13. novembra. Leta 1833 se je neko noč v severni Ameriki prikazalo toliko utrinkov, da so jih učenjaki cenili na 240.000 v 9 urah. Pri nas so se opazovale take utrinčne plohe v letih 1799, 1833, 1866, torej v predsedkih 32 let; zatorej se pričakuje enaka ali podobna ploha tudi letos.

Zanimiva je pri teh plohah sledeča prikazen: Ako se vse črte, katere švigajoči meteori opisujejo, zadostno podaljšajo, križajo se vse v isti točki. Kaj to pomeni? O

Izjave, katere so začele prihajati za visokorodnega gospoda grofa Coroninija, pa kažejo, da naš narod na Goriškem ni vreden take sramote, katero mu nakopuje postopanje dr. T. ter mu onečaščuje pošteno ime, ampak da hoče ostati brez sramote čist in pošten. Večno sramoto naj si obesijo na hrbet rovarji!

Dr. Tuma in naši poslanci.

Pozabljen je že skoraj prepis, ki je bil na Goriškem pred mnogimi leti razdvojil naše prebivalstvo v dva sovražna tabora, v „mlade“ in „stare“, v liberalce in klerikalce. Rane, koje je vsekel goriškim Slovincem tedanji razpor, spametoval je „mlade“ in „stare“. Obe stranki ste uvidele, da treba najprej naš čolnic rešiti, to je našo narodnost obvarovati in utrditi. Razmere so namreč na Goriškem bile in so še take, da zmagamo v boju za naš narodni obstanek le tedaj, ako delujemo vsi složno, drugače izgine naš čolnic v valovih močnejšega italijanstva. To spoznanje je zjediniло posvetno inteligenco in duhovščino v vzajemno in složno delovanje. Pod previdnim voditeljstvom g. dr. Gregorčiča tekmovala je naša narodna duhovščina z drugimi stanovi v narodni poštvalnosti, v delovanju za vsestranski razvoj goriških Slovincem. Ta lepa sloga, zavoljo katere so nas drugi Slovenci občudovali, izginila je, odkar je zanesel razdor v naše doslej složne vrste — nedomačin — s pomočjo zaslepljenega domačina. Ena sama oseba — g. Gabršček je le modrasov hlapec — je provzročila vse dosedanje homatije, ves domači razpor, ves bratomorni boj. Ta oseba je g. dr. Tuma. Dobro vedoč, da juristi na Primorskem hitreje avancirajo kakor na Kranjskem, vstopil je ta gospod na Primorskem v sodniško službo. Temu mlademu možu, ki je še komaj par let na Goriškem živel, zaupali so goriški Slovenci deželno poslaništvo, mesto deželnega odbornika in mesto deželnega zastopnika v deželnem šolskem svetu. A to temu mladiču ni zadostovalo. Skrajno častilakomnemu možu so se cedile sline že l. 1897. po državnem poslanstvu. Njemu na ljubo naj bi bili goriški Slovenci enega izmed dveh dosedanjih vrlih poslancev žrtvali! Ko tega ni dosegel, hrepeneti je začel po — vodstvu goriških Slovincem. Da bi do tega splezal, posluževal se je raznih sredstev. Z ene strani ostudna samohvala, kakor da bi bil g. dr. T. v zakup vzel vso enerzijo, vse vodilne misli. V „Soči“ sta si gg. dr. Tuma in Gabršček mesece in mesece tako kadila, da eden družega ni videl. Z druge strani sta ta dva pobratima v „Soči“ smešila, zasramovala in mesarila vse druge poslance, katerim so goriški Slovenci opetovano izročili svoje zastopstvo. V poslancih sta žalila ta dva predrzneža tudi volilce, da, tudi goriške Slovence. Da bi jim izpodkopala pri ljudstvu zaupanje, slikala sta jih v „Soči“ kot tepece in mevže, ki nimajo ne vodilnih mislij, ne enerzije...

Ker je pa g. dr. Tuma vedel, da sta mu gg. dr. Gregorčič in Alfred grof Coronini najbolj na poti, napadala je „Soča“ najsrdečije ta dva odlična ljudska zastopnika. Hudobija „Soče“ je bila taka, da je g. grofu odrekala celo poštvalnost za naše narodne zavode!

Prvi vspah sta pobratima že dosegla s svojo divjo gonjo proti našim poslancem: g. Alfred grof Coronini je poslanstvo odložil. Od izjav naših županstev je odvisno, ali se bodeta pobratima dolgo veselila tega

solnčnem zahodu vidimo večkrat skozi pretrgane oblake prodirajoče žarke, kateri merijo vsi v eno in isto točko, namreč v solnce. Vemo pa, da žarki od solca prihajajoči morajo v našem ozračju vsopredni biti. Ona konvergenca proti isti točki je torej neka prevara naših oči. Baš tako priča ona konvergentnost vseh utrinčnih poti, da so te vsopredne. Iz tega pa lahko sodimo, da tvorijo ti meteori res skupen roj, ki se giblje kot celota, ne pa da bi prišel vsak posamični utrinek od svojega posebnega izvora. Ona točka, iz katere navidezno vsi novemberski utrinki prihajajo, je na onem mestu na nebu, kjer se nahaja ozvezdje „leo“ imenovano. Radi tega imenujejo se ti utrinki „Levdi“. Konec sveta pa, upamo trdno, radi teh utrinkov še ne bo.

prvega vspaha, ali pa se goriškim Slovincem posreči, da si ohranijo poslanca, kojega je g. dr. Tuma še letos hvalil kot bistroumnega in uplívnega politika.

Novo orožje dr. Tume.

Zdi se, da gg. dr. Tumi in Gabršček ne zadostuje orožje, katero vihita v sedanjem bratomornem boju. Ker ni imela samohvala in poniževanje drugih poslancev še dovolj vseh, nameravata menda napraviti tudi na verskem polju razdor ter ga izkoriščati v svoje sebične namene. Znano je pismo, v katerem je prosil pred meseci odličnega moža v Ljubljani, naj bi vplival, da ne bo več napadal „Sl. N.“ g. Gabrščka, ker ta zastopa svobodomiselnost stališče, ter naj pusti g. Gabrščka v miru, ako hoče, da se bodo ideje „Sl. N.“ tudi po Goriškem razširjale.

Znano je tudi neko drugo Tumovo pismo, v katerem je govorjenja o klerikalcih in o klerikalnem jarmu. Tudi „Soča“ se prišteva v znanem napadu na g. posl. Ferjančiča med liberalne liste ter imenuje Gregorčičeva stranko klerikalno, čeprav dobro ve, da so zbrani okoli g. Gregorčiča vsi narodni elementi — duhovniki in neklerikalci. Jasnejše še kakor v „Soči“, izraža se g. Gab. v krogu svojih pristašev, kjer kvasi, da je treba ustanoviti liberalno, protiklerikalno stranko. Zakaj smo na Goriškem odločno proti takemu cepljenju narodnih močij, povedali smo v članku „Tuma in naši poslanci“.

Iz teh pojavov sklepali bi človek, da hoče dr. Tuma res ustanoviti novo, svobodomiselnost stranko. A o tem političnem kameleonu se ne da sploh nič prerokovati. Saj ga vidimo v Gorici, kako se smuka okoli „ostankov Mahničeve stranke“, kakor jih on imenuje v „Soči“; saj ima tudi med mladimi duhovni pristaša, kateremu piše politična pisma. Tudi „Soča“ je še 16. julija pisala: Da bi bil dr. Tuma proti duhovnikom, o tem zelo dvomimo... ker se nam ne zdi umevno, da bi mož enerzije in vstrajnosti delal neslogo v sedanjih naših kritičnih časih“. In zdaj? Kaj pišeta in govorita pobratima? Misli ta si: Hilf, was helfen kann!

Dopisi.

Iz Vrtojbe, 5. novembra t. l. Peró mi zastaja ter roka se mi trese, ko mi je poročati o groznej nesreči, ki se je zgodila tukaj pretekli petek ob 11. uri dopoldne.

Dva mladeniča, Ivan Boštjančič, star 28 let in Karol Gleščič, učence, star jedva 13 let, sta zaporedom vtonila v gnojnično jamo Antona Boštjančiča, ki je brat prej imenovanega Ivana. — Anton Boštjančič, skrben kmetovalec, ima namreč, kakor mnogo drugih, na svojem obširnem dvorišču zaprto gnojnično jamo, v katero vozi gnojnično tekočino iz Gorice. Sedaj, ko miruje nekoliko poljsko delo, je poslal brata Ivana, naj pogleda za koliko lodric gnojnice je v jami še prostora. Brat Ivan odpre jamo ter vglada vrh gnojnice neke deske. Pokliče tedaj hlapčka Karola, ga priveže z vrvo pod pazduho ter ga spusti po lestvah v jamo, da pobere drva. Deček, videvši, da je v jami malo gnojnice, si odveže vrv, da bi prosteje breč. Ali v tem hipu ga plini tako omamijo, da telebne v gnojnico. Ivan, vrh jame to videč, steče po lestvah v jamo po dečka, ne zmeneč se za to, da vtegnejo tudi njega zadržiti smradljivi plini. Ali jedva prime Karola, da bi ga nesel ven, pluskne tudi on v gnojnico omamljen od smradljivih duhov. Starejši brat Anton, to videč, hoče v jamo, da bi rešil ponesrečenca; ali ljudje so mu zabranili, ker bi bil sicer tudi on poginil. Zmešnjava je bila toraj strašna, krik ljudstva neiznosn. Dva mladeniča sta bila v jami, a ju niso mogli rešiti. Nekdo skoči brž po „mačka“, s katerim vlačijo vtopljene kotle iz vodnjakov, ter ga zaprežejo najprej jednemu, potem drugemu vtoplenu za obleko ter ju tako zaporedom potegnajo na suho, dasi prav težavno, ker je jako ozka luknja vrh jame. Oba mladeniča so potem sklekli. Drgnili ju, pecebračali na vse strani, — pa vse je bilo zaman; niso ju več oživel. — Ljudstvo, videč toliko nesrečo, je vse jokalo.

Preoblekli so potem mrtva mladeniča ter ju položili vsopredno na „pare“; danes popoldne so ju prav slovesno pokopali v

spremljstvu treh čgg. duhovnov ter položili oba v jeden grob.

Pogreba se je vdeležilo premmogo mešanega ljudstva iz vseh vasi bližnje okolice, veliko je bilo i goriških meščanov. Veščaki so cenili 4-5000 ljudi. Tacega pogrebneega spreveda še ni videla Vrtojba!

Skoro vsacemu domačinu je roslo oko, pa tudi tuji so bili zelo ginjeni in to še osobito takrat, ko je koncem pogreba zapel domač pevski zbor prav ubrano tužne žalostinke.

Naj bi bila ta, sicer prebrilka izkušnja, izgled vsem onim kmetovalcem, ki niso še naredili zaprtim gnojničnim jamam odduška, po katerem bi puhteli smradljivi plini na prosto. Vse jame, katere še nimajo tacega odduška, naj bi se večkrat odpirale in prezračevale. Naj bo vsaka jama, v katero se misli iti, vsaj pol ure prej odprta, da izhlapi škodljivi amonijak.

V Vrtojbi smo imeli v par letih že štiri take žalostne slučaje, več oseb so pa že oteli jednakeje smrti z brzo pomočjo. Naj bi bili ti dve žrtvi vsaj poslednji!

Vidva pa, draga Ivan in Karol, počivajta v miru!

Iz učiteljskih krogov. Takoj v početku zasedanja drž. zbora predložil je poslanec dr. Krek prošnjo, da se regulirajo plače delavcem v ljubljanski tobačni tvornici. Toraj tudi ti bodo pred nami. Zdi se mi, da poleg tega, da nam nočejo pomagati, nas hočejo še osmešiti s tem, da so se spomnili že vseh slojev ljudstva — le nas učiteljev ne.

Gospod urednik, ali ne čutite i vi neko preziranje napram učiteljstvu? Zato pa zahtevamo goriški ljudski učitelji v smislu odborovega sklepa „Sloge“, da naša državna poslanca uročita nemudoma prošnjo oziroma potrkata na pristojnem mestu, da se še v tem zasedanju debatira o § 55 šol. postav, ter da se ga potom državnega zbora določi. Naša slavna „Zaveza“ naj pa stopi nujnim potom v dogovor z avst. učit. društvi, da ta uplívajo na svoje poslance, da izposlušujejo učiteljem primerne plače. Kaj pomagajo nam obljube in zatrdila, da bodo vsi glasovali za določitev § 55. šolskih postav, če se pa nobeden poslanec ne briga, da bi podal interpelacijo, oziroma prošnjo, da se postavi ta nesrečni § na zatožno klop.

Ako se pa še sedaj nočejo naši poslanci zmeniti za nas in pomagati nam, potem naj pa naša društva organizirajo splošni štrajk avstriskih učiteljev.

Ta dopisic naj blagovole ponatisniti i drugi slov. listi. Brie.

Dostavek uredništva. Na drugem mestu smo omenili, da je izročilo goriško učiteljsko društvo prošnjo našemu državnemu poslancu dr. Gregorčiču za državno subvencijo v namen zboljšanja revnega gnotnega stanja. — Avstrijsko učiteljstvo pa je imelo na Dunaju shod; zastopana je bila tudi slov. „Zaveza.“ Shoda se je udeležilo več državnih poslancev, ki so tudi govorili. Sprejela se je resolucija za spremembo § 55. drž. š. zakona in da naj država prispeva 33% k stroškom, ki jih imajo dežele za šolstvo. Deputacija je bila pri naučnem ministru, ki je obljubil, da bo deloval k uresničenju želja ljudskega učiteljstva.

Politični razgled.

Državni zbor, §. 14.

Znano je, koliko ropota je provzročila vsa levica proti Thunovemu ministerstvu, ker se je posluževalo pri reševanju državnih poslov § 14. ustave. Nemške stranke so zahtevale celo pri pogovorih z grofom Clayjem, predno je bil sklican državni zbor, da se odpravi ta paragraf. Ko se je sešel državni zbor, je stavil socialistični državni poslanec Daszynski predlog, da se ta paragraf odstrani iz ustave. Dne 6. t. m. se je bavil državni zbor s tem predlogom, a levičarji, ki so ga poprej proklinjali na vse možne načine, igrali so pri tej priliki tako klaverno ulogo, da se je izkazalo, da je vsem drugim strankam prej do tega, da se § 14, ako ne popolnoma odstrani pa vsaj spremeniti ter omeji.

Govorili so od levice le Noske, Gessmann, Röhlting in Kiesewetter, vsi ostali oglaseni govorniki so se zgubili iz zbornice, ko bi morali priti na vrsto. In konečno je ta nasvetovana prememba tolike važnosti in tolikega pomena sploh za javno življenje in naše parlamentarne razmere, da je skoraj nemogoče ob času začasne vlade, kakoršna je sedanja. Vsa ost dotičnih predlogov je bila naperjena le proti desnici in prejšnji

vladi, a je pala v vodo in komedija se je končala z nezaupnico vladi, za katero je moral glasovati tudi velik del levice, ki se lovi za ministerske sukneje.

Prvi je govoril v imenu poljskega kluba dr. Milewsky ter izjavil, da glasujejo Poljaki za predlog, naj se izvoli poseben odsek, ki bo prenašal oziroma zboljšal § 14. Ta predlog so podpirali levičarji Noske, Gessmann in Röhling, socialni demokrat Kiesewetter je pa zagovarjal predlog Daszinskega, da se § 14. brez vsake obravnave v odseku kar naravnost črta. Zadnji govornik v tej debati je bil dr. Stransky, ki je sicer v kratkem a jedrnatem govoru s pečečim sarkazmom ožigosal nemško levico, češ, da niti resno ne misli na spremembo naznačenega paragrafa. Ta paragraf, da so vsprejeli v ustavo oni nemški centralisti, ki so hoteli utrditi pozicijo nemške birokracije. A na to niso pomislili, da vtegnje njihovi potomci priti v manjšino in da se vsled obstrukcije ustavi parlamentarni voz. To pa se je zgodilo za časa grofa Thuma, ki je vse poskusil, da spravi voz v pravi tir, a končno je moral poseči po paragrafu 14. Stem pa grof Thum ni ustrezal nobeni stranki na desnici, temveč jedino le državnim koristim. Pač je mogoče ugovarjati, da ni bilo vse nujno potrebno, kar je prejšnja vlada odredila na podlagi paragrafa 14, za to ni odgovorna desnica, pač pa levica, ki je z divje obstrukcije preprečila vse obravnave v državnem zboru. Čehi, prvi nadalje Stransky, bodo glasovali z mirno vestjo za predlog, a zahtevali bodo tudi, da se radikalno spremene vsi drugi državni zakoni iz l. 1867, 1868 in 1869, ki so v bitstveni zvezi z državno ustavo. Vsaka širokovestna vlada zamore vporabljeni te zakone proti političnim nasprotnikom. Konečno je bil vsprejet predlog, da se izvoli odsek 48 članov, ki naj prouči in v kratkem predlaga ali in kako naj bi se spremenil ali vsaj zboljšal § 14. Grof Clary se je v imenu vlade izrekel proti Daszinskega predlogu a izjavil, da ni proti predlogu, da se § 14. na kak način spremeni. Za predlog Daszinskega, da se paragraf 14. črta iz ustave brez vsake debate, je glasovalo 167 poslancev proti 110 in sicer so glasovali proti Poljaki, češki konservativni in nemški liberalni veleposestniki, Italijani in kat. nemška ljudska stranka. Čehi ter navzoči Slovenci in Hrvati so glasovali za predlog.

Za predlog je sicer glasovala večina poslancev, a obveljal ni zato, ker je bilo treba dvetretinske večine. A dokazalo se je vendar, da vlada nima nobene večine za seboj.

V seji dne 8 t. m. je vlada predložila zbornici najprej načrt zakona, s katerim bi bil dovoljen provizorični proračun za tromesečno dobo započeno s 1. januarjem 1900. Koj v začetku seje se oglasi k besedi poslanec dr. Kaiser ter predlaga v imenu levice, da bi postavil kot prvo točko seje na dnevni red vladni predlog glede odprave časnikaškega kolk. Ta predlog, postavljen na glasovanje, je bil odklonjen z glasovi desnice proti glasovom levice ter Italijanov. Po tem glasovanju predloži voditelj finančnega ministerstva vit. Knjezolucki državni proračun za leto 1900, iz katerega posnemamo sledeče: Vsi stroški znašajo 1.585.403.933 kron; 64.830.348 kron več nego lani; dohodki znašajo 1.585.811.822 kron; 64.302.154 kron več kakor lani. Ostane torej grebitka 407.889 kron.

V preudarku je zapopadenih tudi 17 milijonov za uradnike državnih železnic, za sluge pri državnih uradih, za orožnike in za finančno stražo. Ako odbijemo potrebščine, katere je zahtevalo povišanje uradniških plač, se je za leto 1900 proračunala večja potrebščina od lanskega leta in sicer za ministerstvo notranjih rečij za 1.475.454 kron, za ministerstvo za deželno obrambo 3.700.402 kron. Za ministerstvo za nauk in bogočastje za 12.327.630 kron (povišanje proforskih in duhovniških plač). Proračun za finančno ministerstvo je manjši od lanskega leta za 4.656.580 kron, ker je preostajalo iz leta 1899. 6.949.004 kron kredita, ki je bil namenjen za zvišanje uradniških plač. Ministerstvo za trgovino potrebuje v letu 1900. 6.918.026 K več nego lani. Za ministerstvo za železnice je postavljenih v proračun za leto 1900. 13.131.080 kron več nego lani. Od teh se bo porabilo 12 milijonov kron za utrdbo in zboljšanje železnic. Za zgradbo novih železniških črt je dovoljenih 11.012.000 kron.

Vojska v južni Afriki.

Prej nego so pričakovali Angleži, se je pokazala vsa nerisnost Whitejevih poročil o sijajnih „zmagah“ minuli četrtek pri Ladysmithu. V resnici so si namreč Angleži le z največjim naporom priborili izhod iz Colenso za jeden del armade, ki jo je v največji naglici popihal v 35 km. od Colenso proti jugu oddaljeni kraj Estcourt, v predzadnjo postajo na progi v glavno natalsko mesto Pietermaritzburg. Angleški general sam priznava v svojem najnovejšem poročilu, da se je moral umakniti iz Colenso, ker so Guri tako zastavili vse holme s svojimi topovi, da je bil položaj za Angleže nevzdržljiv.

Jako sumljivo za „sijajne“ angleške zmage je nadalje popolni molk o usodi Landysmitha. Angleži nečesto povedati, da so

gospodarji tega mesta Buri in da je vsa ostala angleška posadka v njih rokah. Ves Natal do Pietermaritzburga je sedaj za Angleže že izgubljen, njih sedanja armada se ne more več ustaviti Burom niti v najboljših postojankah. Celo glavno mesto Natala je v veliki nevarnosti, ker je moral oddelek angleških pomoščakov naglo oditi iz Estcourta v varstvo mestnega prebivalstva.

Domače in razne vesti.

Zaupnice so sklenile tudi občine Čepovan, Medana, Ročinj, Sv. Križ, Podgora. Prijavimo jih prihodnjic.

Imenovanje. Pisarniški vežbenik na ces. kr. deželnem sodišču, gospod Fran Josip Sever, je imenovan kancelistom na c. kr. okrajnem sodišču na Voloskem.

Izpit častnika v trgovinski mornarici je položil te dni z obličnim uspehom g. Vladko Trnovce, Čestitamo.

V imenik tržaške odvetniške zbornice je bil dne 30. oktobra t. l. vpisan odvetnik g. dr. Ante Antončič, s sedežem v Krku.

Umrl je 7. t. m. v Ljubljani umirovljeni c. kr. profesor dr. Janko Pajk, slovenski pisatelj, v 62. letu.

Gospoj Pavlini Pajkovi, rojeni Doljak iz Solkane, slovenski pisateljici in sinovoma naša srčna sožalja.

Dne 5. t. m. pa je umrla v Ljubljani Karolina Bleiweis pl. Trsteniška, soproga pokojnega narodnega voditelja dr. Janeza Bleiweisa in mati sedanjega podžupana ljubljanskega. Učakala je lepo starost 88 let. Pokojnica je bila izredno dobrotljiva in ljubeznjiva gospa ter je živela v vseh ljubljanskih krogih najiskrenejše simpatije. Bodi jima zemlja lahka in prijazen spomin!

„Soča“ je zagrošila članek z naslovom „Grof Alfred Coronini“. Prosimo naše čitatele, naj le beró „Sočo“, ako ji morejo dobiti v roke, kajti komur ne odpre oči taka pisava, temu ni pomagati. Tako niso pisali proti grofu niti najstrupenejši naši nasprotniki v laškem taboru! To se mora gabit vsakemu poštemu človeku! Koliko časa bode slovenski narod trpel tako počenjanje Tuma-Gabrščekovo? „Soča“ je slovenski „Corriere“, a ta laška „Soča“.

Dr. Tuma-Gabrščekovo „trgovsko-obrtno društvo“, katero ima glavni namen proizvajati politiko na Goriškem ter pripomoči tema strebitjema na vrhunc gospodarstva v deželi — ima že potrjena pravila. Ustanovni odbor šteje teh pet članov: veletržca z vinom Dekleva Ivan in Pečenko Anton, trgovec pisarniškimipotrebščinami Jeretič Anton, tiskar Gabršček Andrej in usnar Jakil Andrej.

Pismo And. Gabr. slov. listom v imenu odbora „Sloge“ in izdajanje tajnosti. „Soča“ št. 85 zopet spravlja v razgovor tisto pismo, katero je pisal njen lastnik slov. listom pod krinko odbora „Sloge“ ter trdi, da se takrat nikdo ni zgražal nad izdajstvom „Slov. Naroda“, ki je Gabr. pismo nele izdal, ampak da se je pismo celo izkoriščalo proti njemu na infamen (lepa beseda!) način. Sklicuje se celo na občni zbor „Sloge“ 25. maja, na katerem je bila pojasnjena ta zadeva.

Res je, da je bila ta zadeva pojasnjena na omenjenem shodu, a pojasnitev je bila za Gabrščeka neugodna, kajti resnica je prišla na dan, da odbor „Sloge“, v katerem imenu je Gabr. pisal in podpisal pismo, ni nikdar sklenil in Gabr. naložil, naj taka pisma piše; tudi predsednik mu ni tega naložil in tudi ni mogel in ni hotel pisma podpisati. Gabr. je ravnal tudi takrat oblastno kakor po navadi.

Odpor in odsodba je veljala torej le tistemu, ki je pismo pisal in podpisal ter odposlal.

Odbor „Sloge“ ni mogel in tudi ni hotel kasneje potrditi in sprejeti kot svoje ono pismo, ampak je le vzel v znanje, da je Gabr. zlorabljal svojo oblast kot tajnik. To je resnica in nič drugega.

Grof Alfred Coronini, zastopnik goriških Slovencev v drž. zboru na Dunaju in v dež. zboru v Gorici, je položil svoj državno in deželno-zborski mandat. O tem činu svojem je obvestil volilce z odprtim pismom, datovanim z Dunaja, v katerem so naštet nastopni razlogi: neznosni politični odnosaaji sploh in v naši ožji domovini še posebe; nezadostno poznanje slovenskega jezika, pomanjkanje govorniškega daru in šibko zdravje.

Da govorimo resnico: nas je visokorodni gospod grof v resnici presenetil se svojim korakom. Kar se tiče poslednje navedenega vzroka — šibko zdravje — moramo seveda že pripoznati, da je to jako tehten razlog. Drugi razlogi pa nam nečesto iti prav v glavo. Splošni žalostni politični odnosaaji, ti ljubi Bog, ti trajajo že od nekdanj in tudi prepri na Goriškem ni še le od večeraj. Ta prepri se nam pa nikakor ne more zdeti zadosten razlog, ko ima gospod grof vse deželne poslance na svoji strani, izvzemši jednega jedinega. Istotako izhaja v Gorici glasilo, ki z vso vneto zastopa političsko strujo gospoda grofa in njegovih tovarišev. Najšibkeji se man pa zdi razlog nezadostnega poznanja našega jezika. Skoro

bi bili želeli v interesu gospoda grofa in v interesu naše narodne stvari, da bi ne bil navel tega razloga. Kdor nas hoče prav u-meti, naj le čita laške liste, kako so se vrgli baš na ta razlog, da karikirajo — našo narodno stvar.

Korak gospoda grofa nas je presenetil. Mi bi pač raje videli, da bi gospod grof — mesto da beži pred žalostnimi razmerami — ostal na svojem mestu, kjer bi lahko izvršil od Boga blagoslovljeno delo, ako bi svoj veliki ugled in svoj upliv uporabil v to, da se žalostne razmere poravnajo!

Tako „Edinost“. Temu pristavljamo, da Alfred grof Coronini bi rad vztrajal na svojem mestu: odpovedal se je v glavnem zato, ker ga napada dr. Tuma in njegovo glasilo. Dr. Tuma je večkrat govoril in pisal, da z grofom Coroninim ne bo nikdar in nikoli složno deloval in da se ga bodedmo tako ali tako v kratkem iznebili. V ta namen vsa gonja proti njemu. Kako bi zamogel grof Coronini uplaviti, da se poleže boj? V ta namen se je odpovedal, da bo dr. Tuma — zadovoljen!

Učiteljsko društvo za goriški okraj je izročilo državnemu poslancu dr. Gregorčiču prošnjo na visoko c. kr. ministerstvo, da bi blagovolilo razdeliti med okrajne šol. zaloge državno subvencijo, katero je obljuboval prejšnji minister deželnemu šol. zalogu naše dežele. Subvencija naj bi se uporabila za zboljšanje gmotnega stanja učiteljstva. Upamo, da bo prošnja vsoda milejša kakor takrat, ko se je bila izročila c. kr. namestniku.

Učiteljsko društvo za gradiški okraj je imelo občni zbor v Gradišču v nedeljo, 5. t. m. Dosedanji predsednik Berini se je odpovedal predsedništvu, zato je predsedoval njegov namestnik.

Govorilo se je o korakih za zboljšanje gmotnega stanja in o združitvi vsega laškega učiteljstva v Avstriji v „Zvezo“.

Sprejel se je predlog za spremembo pravil. Predsednikom je bil izvoljen Ivan Vidich.

Za loterijo „Solskega doma“ je došlo: Gospa Dr. Lisjakova: dve elegantni posodici za sladčice; Gospa Blažon uradnikova: 6 nožev za desert v elegantni skrinjici; gospica Dekleva: dnevni koledarček v narodnih barvah; gospod Ivan Dekleva veletržec: 4 botiljke refoška;

„Goriška ljudska posojilnica“, registrovana zadruga z omejeno zavezo, preseli se z dnem 11. novembra 1899. v lastno hišo Via Signori, št. 7. l. nadstropje (prej hiša Baumanova.)

Posojilnica uraduje vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne. Te dneve sprejemajo se hranilne vloge, ter se obrestujejo po 4½%. Rentni davek plačuje posojilnica.

„Zastavljaluca in ž njo združena hranilnica“ (Mont) je izdala sklep računa za l. 1898. — Dobička je imela 20.211 gl. 10½ kr., od katerega se je vstela vstanovni glavnici petinka t. j. 4.042 gl. 22 kr., a ostanek se je porabil po določbah ustanovnega pisma (dobrodelni namen) 16.168 gl. 88½ kr.

Štrajk goriških izvoščekov je bil kratek in šibak, kajti pričeli so voziti že koj drugi dan.

Nova slovenska hiša v Gorici. Krasno vilo „Judith“ na korsu Franca Jožefa v Gorici je kupil od grofice Egger g. Mihael Vošnjak za 36.700 gl.

Službo uradnega sluga je razpisalo finančno ravnateljstvo pri davkarji v Kobaridu. Prošnje v 4 tednih.

Okrajna sodnija v Kobaridu začne poslovati 1. januarja 1900. Državni zakonik je objavil ministersko naredbo o poslovanju sodnije.

Služba kancelista pri okrožni sodnji v Gorici je razpisana do 30 t. m.

Služba paznika II. reda je razpisana v jetnišnici v Gradiški. Prošnje na ravnateljstvo do 6. pr. m.

Pevska produkcija v Črnicah se je sponesla večeraj nenavadno lepo. Ljudstva je bila polna cerkev. Poročilo prihodnjic.

Razglednice so prišle tako v navado, da se v ogromnem številu nabirajo v arhive za spomine. Dobijo se tako krasno izdelane, da se je čuditi, kako je mogoče za male krajčerje narediti tako umeten izdelek. V zalogi G. Likarja v Gorici vidi se

mnogovrstnih takih razglednic, ki kažejo naravno krasoto solnčnega žara, svitile lune, romantičnih in krasnih krajev, veličastnih delov mest in palač, naravnih cvetlic itd. Razprodaja tudi znane razglednice našega rojaka A. Jerkiča.

Listnica uredništva. Gosp. dop. z Vipa vskega. Hvala za poslani dopis. Pride prihodnjic. — Gosp. dop. z dežele. Spis, pozor trgovci in obrtniki, smo morali odložiti, ker ni bilo prostora. Prihodnjic.

Razgled po svetu.

O c. kr. namestniku grofu Goëssu trdi „Information“, da uganja preveč politike na svojo roko in da se bo radi tega težko vzdržal na sedanjem mestu.

Okraj. sol. nadzornikom za slovenske šole v pazinskem in poreškem okraju je imenovan Ivan Bunc, c. kr. učitelj v Kastvu.

„Dom in Svet“, ilustrovan list za umetnost in za znanstvo, prinaša v št. 21. sledečo vsebino: Dr. Jernej Levičnik, Kvišku, Umrlému očetu, Vseh vernih duš dan, Na grobeh, Roža in trn, Dekadentski biseri, Celje in okolica, Socialni pomenki, Biserji, Eros in Nejkos, Književnost, s 7 slikami.

V Celjski okrajni zastop so zmagali dne 6. t. m. Slovenci. Navdušenost mej volilci in narodom je velika.

Kranjskih, štajerskih in koroskih orožnikov je odpotovalo večje število na Češko zaradi izgredov, ki so nastali vsled odprave jezikovnih naredeb.

„Prosvjete“ 21. št. ima zelo raznovrstno vsebino z jako lepimi slikami.

Trgovina z vinom v Dalmaciji. Trgategv je bila letos izvenredno dobra in bogata, a vino se prodaja slabo, ker ni kupcev. Vino je izvrstno, cene primerne. Črno je po 9 do 11 gl.; belo po 10 do 11; po nekaterih krajih je cena še nižja, celo po 7 gl. hektoliter.

Med tem ko zaostajajo dobra in cena avstrijska vina, prodaja se po naših deželah italijansko vino, ki je večkrat celo ničvredna ponaredba.

Najnovije vesti. Pri odboru za podporo Burov se je doslej oglasilo že nad 400 prostovoljcev, mej njimi mnogo bivših častnikov in podčastnikov iz Pariza.

Berlin. Glede carjevega obiska se zatrjuje, da mu je bil namen, doseči porazumljenje mej Rusijo in Nemčijo, kako lokalizirati vojno v Afriki.

London. Ministerski svet imel bo danes sejo, kateri se pripisuje jako velika važnost. Najbrž sklene, sklicati dva voja, da ju pošlje v Južno Afriko.

Ogrska moka v Afriki. Parobrodno društvo „Adria“ na Reki je sklenilo pogodbo z nekim nemškim društvom, da se bode izvažala ogrska moka v južno Afriko. S tem je dobila ogrska moka važno novo tržišče.

Rodi se na Nemškem vsako leto povprečno 1.800.000, na Francoskem pa le 900.000. Ako pojde tako naprej, prideta čez 20 let na vsakega Francoza po dva Nemca. Morala francoskega naroda vodi Francijo v konečno propast.

Oglas.

Podzemeljska obširna klet oddá se v najem v ulici Vetturini h. št. 9. — Pogoji zvedo se v „Narodni tiskarni“.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno **prodajalnico jestvin.**

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Sent.) Ciril - Metodovo kavo in Ciril - Metodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin,

trgovca v Semeniški ulici št. 1

v lastni hiši, kjer je „Trgovska obrtna zadruga“.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da odprem svojo

notarsko pisarno v Gorici

dne 12. novembra 1899.

na Travniku hiš. št. 17. l. nadst. (tik kavarne „Europa“).

Karol Čibej,
c. kr. notar.

